

Jacek Jaśkowski

Ś.P.

**O. PROF. BRONISŁAW WENANTY ZUBERT OFM
(1935-2015)***

Bronisław Zubert urodził się w 28 kwietnia 1935 r. w Katowicach – Ochojcu, w rodzinie Józefa i Marii z d. Rydzek. Po ukończeniu Niższego Seminarium oo. Franciszkanów w Nysie, a następnie w Jarocinie Wielkopolskim, w dniu 20 sierpnia 1952 r. wstąpił do nowicjatu zakonu oo. Franciszkanów Prowincji Wniebowzięcia NMP w Polsce, przyjmując zakonne imię Wenanty. W 1953 r. złożył śluby czasowe, a 15 grudnia 1956 r. śluby wieczyste. W latach 1953–1955 w Wyższym Seminarium Duchownym oo. Franciszkanów w Opolu studiował filozofię, a w latach 1955–1959, w Wyższym Seminarium Duchownym oo. Franciszkanów w Katowicach – Panewnikach, studiował teologię. 26 czerwca 1958 r., złożył – w systemie eksternistycznym – maturę przed Państwową Komisją Egzaminacyjną w Katowicach, a 14 sierpnia 1958 r. przyjął święcenia kapłańskie, z rąk biskupa Herberta Bednorza.

Na studia prawa kanonicznego w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, na Wydziale Prawa Kanonicznego, został skierowany w roku 1959 r. przez prowincjała Teofila Zawieję OFM. Studia te ukończył w 1962 r., uzyskując stopień magistra i licencjata prawa kanonicznego

* Opracowano na podstawie: *Wydział Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL. Ludzie. Nauka. Struktura. Stan na 15 czerwca 2010 R.*, red. L. Fiejdasz, P. Stanisław, E. Szczot, Lublin 2010., s. 95 (publikacja dostępna także na stronie internetowej: http://www.kul.pl/files/214/public/WPPKiA_Ludzie_Nauka_Struktura) i na podstawie informacji dostępnych na stronie KUL: http://www.kul.pl/bronislaw-wenanty-zubert-ofm,art_26043.html; oraz na stronie klasztoru franciszkanów w Panewnikach: <http://www.panewniki.franciszkanie.pl/?q=node/372>. Źródło zdjęcia: http://www.kul.pl/zmarl-o-prof-dr-hab-wenanty-zubert-ofm,art_61369,1433599980,0.html

na podstawie pracy: *Przeszkoda wieku do małżeństwa w prawie żydowskim, rzymskim i germańskim*, której promotorem był ks. prof. dr hab. Józef Rybczyk. Pracę w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, w charakterze asystenta, podjął Ojciec Wenanty w dniu 1 października 1963 r. Dwa lata później, 1 października 1965 r., został mianowany starszym asystentem. W dniu 13 grudnia 1967 r., na podstawie rozprawy: *Małżeńska przeszkoda wieku w prawodawstwie Kościoła zachodniego do Soboru Trydenckiego*, przygotowanej również pod kierunkiem ks. prof. Rybczyka, uzyskał stopień doktora prawa kanonicznego.

W roku 1970 został stypendystą fundacji Aleksandra Humboldta w Instytucie Prawa Kanonicznego na Wydziale Teologii Uniwersytetu Maksymiliana w Monachium, gdzie przebywał – z kilkumiesięczną przerwą – od 1 grudnia 1970 r. do końca listopada 1972 r. Jako stypendysta, pod kierunkiem ks. prof. dra Audomara Scheuermanna, prowadził pracę naukowo-badawczą z zakresu prawa małżeńskiego. Po powrocie do kraju kontynuował tę pracę jako adiunkt w KUL.

Habilitował się w 1981 r., na podstawie dorobku naukowego oraz pracy: *Wiedza konieczna o heteroseksualności i trwałości małżeństwa w nauce prawa kanonicznego i jurysprudencji (1517-1917). Studium historyczno-prawne*, za którą to pracę otrzymał, w 1985 r., nagrodę rektora KUL. Dnia 14 października 1983 r. objął stanowisko docenta na Wydziale Prawa Kanonicznego i Nauk Prawnych KUL, jednak w tymże samym roku ponownie został stypendystą Fundacji Aleksandra Humboldta. Związany z tym pobyt w Monachium zaowocował między innymi przygotowaniem do druku tłumaczenia na język niemiecki rozprawy habilitacyjnej w 1984 r.

Po powrocie do kraju, podjął zajęcia dydaktyczne w KUL z zakresu prawa zakonnego oraz – od 1984 r., na prośbę bpa P. Hemperka – z zakresu prawa sakramentów świętych, obejmując stanowisko Kuratora Katedry Prawa Sakramentów i Kierownika Katedry Instytutów Życia Konsekwowanego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego. W styczniu 1991 r. wyjechał po raz kolejny na stypendium, tym razem na Katolicki Uniwersytet do Nijmegen w Holandii, gdzie przebywał przez pół roku.

W 1992 r. został powołany na stanowisko profesora nadzwyczajnego prawa kanonicznego, a w 1996 r. został mianowany profesorem zwyczajnym Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Od 15 czerwca do 15 września 1996 r. po raz trzeci przebywał w Monachium, w Instytucie Prawa Kanonicznego, jako stypendysta Fundacji Aleksandra Humboldta.

W 1978 r. podjął wykłady z prawa kanonicznego w Wyższym Seminarium Duchownym oo. Franciszkanów w Katowicach – Panewnikach, gdzie wykładał do końca życia. Od roku 1985 r. do 2000 r. prowadził zajęcia w Wyższym Śląskim Seminarium Duchownym w Katowicach. Od 1988 r. do 2003 r. wykładał prawo małżeńskie na Wydziale Teologii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. W 1996 r. został kierownikiem Katedry Prawa Kanonicznego na Wydziale Teologii Uniwersytetu Opolskiego w Opolu. W latach 1996 – 1998 prowadził wykłady z zakresu prawa zakonnego i sakramentalnego w Spiskiej Kapitulce na Słowacji, a w latach 1998 – 2000 w Velehradzie w Czechach, w ramach licencjackiego studium prawa kanonicznego.

Od 1 września 2008 r. do 1 października 2009 r. Ojciec Profesor był kierownikiem Katedry Prawa Sakramentów i Instytutów Życia Konsekrowanego KUL. W dniu 30 września 2009 r. zakończył etatową pracę w KUL i podjął pracę w ramach umowy o dzieło. Od 1 października 2009 r. pracował także na Wydziale Prawa w Wyższej Szkole Bankowości i Finansów w Bielsku-Białej.

Ojciec Profesor był aktywnym członkiem kilku towarzystw naukowych w kraju i za granicą: Towarzystwa Naukowego KUL, Stowarzyszenia Kanonistów Polskich, Societas Humboldtiana Polonorum z siedzibą w Poznaniu, Consotiatio Internationalis pro Studio Iuris Canonici Promovendo z siedzibą w Rzymie, oraz Iuris Medii Aevi Consotiatio z siedzibą w Waszyngtonie i w Monachium.

Wypromował dziesięcioro doktorów i całą rzeszę magistrów.

W roku 2004 wziął udział w XII Międzynarodowym Kongresie Średniowiecznego Prawa Kanonicznego w Waszyngtonie, a w 2008 r. XIII – w Kongresie w Budapeszcie.

Za swoją pracę, w 2001 r. został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski; w 2005 r. Medalem Komisji Edukacji Naro-

dowej; w 2008 r. Złotym Medalem za Wieloletnią Służbę, zaś w roku 2011 r. został doktorem *honoris causa* Katolickiego Uniwersytetu Pétera Pázmány w Budapeszcie.

Owoce wytrwałych starań Ojca Profesora było wzbogacenie zasobów biblioteki uniwersyteckiej o – liczące 27 tomów – „Monumenta Iuris Canonici”. Publikacja ta była darem The Anthonian Association of the Friends of St. Anthony of Padua, Inc., Mt. St. Francis, Indiana w USA dla Instytutu Prawa Kanonicznego KUL.

Ojciec Profesor opublikował wiele pozycji naukowych z zakresu prawa małżeńskiego i jego historii, prawa zakonnego oraz prawa sakramentalnego, co stanowiło przestrzeń jego zainteresowań badawczych. Z bogatego dorobku naukowego można wymienić: *Unctio infirmorum pro infantibus?*, [w:] *Reddite ergo quae sunt Caesaris Caesari et quae sunt Dei Deo. Księga Jubileuszowa dedykowana Księdzu Profesorowi Józefowi Krukowskiemu z okazji 50-lecia pracy naukowej* (2014); *Munus sanctificandi: Gaudium vel onus? Zadanie uświęcania: radość czy ciężar?* (2009, współredaktor); *Prawo do sakramentów*, „Studia Prawnicze KUL” (2008); *Komentarz do Kodeksu prawa kanonicznego. Księga II: Lud Boży. Część III: Instytuty życia konsekrowanego i stowarzyszenia życia apostołskiego* (2006, współautor); *Niektóre aspekty prawne adulterium w sumie Elegantius in iure divino*, [w:] *Ecclesia et status. Księga jubileuszowa z okazji 40-lecia pracy naukowej Profesora Józefa Krukowskiego* (2004); *Znaczenie klauzuli Si puella apparet cognita w kanonistyce późnego średniowiecza*, [w:] *Veritati salvificae servire. Księga pamiątkowa dedykowana ks. prof. zw. dr. hab. Edwardowi Góreckiemu z racji 70. rocznicy urodzin* (2002); *Del sacramento de la unición de los enfermos*, [w:] *Comentario Exegético al Código de Derecho Canónico* (2003); *Sigillum sacramentale inviolabile est*, [w:] *Divina et humana. Księga jubileuszowa w 65. rocznicę urodzin Księdza Profesora Henryka Misztala* (2001); *Error in persona und error in qualitate personae*, „Folia Theologica” (Facultas Theologica Universitatis Catholicae – Budapest) (1996); *Consensus sacramentalis facit nuptias?*, [w:] *Przymierze małżeńskie* (1992); *Chrzest – podstawą nowej podmiotowości prawnej*, „Homo Meditans” (1992).

O. prof. B.W. Zubert OFM zmarł w Grecji, 30 maja 2015 r., w wieku 80 lat, w 63 roku życia zakonnego, w 57 roku kapłaństwa. W pamięci

swoich współpracowników i uczniów pozostanie jako Człowiek wielkiego formatu duchowego i intelektualnego, jako osobowość nietuzinkowa i nie dająca się zamknąć w prostych schematach myślenia i oceniań.

Ojciec Profesor łączył w sobie wielką erudycję, usystematyzowaną, ogromną wiedzę, szerokie spojrzenie naukowca i rozległe, światowe kontakty – z franciszkańską prostotą, niebywałym poczuciem humoru, przystępnością i wrażliwością na problemy konkretnego człowieka. Był bardzo wymagającym profesorem, perfekcjonistą w najwyższym stopniu, niezwykle skrupulatnym badaczem i autorem dbałym o precyzję każdego słowa i sformułowania. Jednakże wykłady – a już szczególnie rozmowy, prowadzone w gronie współpracowników: w katedrze, lub na wspólnych wyjazdach czy innych, nieformalnych spotkaniach – ubogacał epizodami ze swego bogatego życiowego doświadczenia, starając się pokazać realne możliwości aplikowania przepisów prawa kanoniczego do konkretnych realiów życia chrześcijanina. I w tych wypowiedziach Ojca Profesora można było dostrzec Jego ogromną wyrozumiałość dla człowieka i świadomość trudności, na jakie dziś może napotkać wierzący, pragnący rzetelnie wypełniać stojące przed nim zadania.

W gronie swych najbliższych współpracowników tworzył atmosferę przyjaźni, wzajemnej pomocy, odpowiedzialności i lojalności. Żywo interesował się nie tylko osiągnięciami naukowymi, ale i sprawami rodzinnymi i osobistymi problemami swych współpracowników. W czasie zaś sprawowania Mszy Świętej dawał przykład wielkiego skupienia i szczerzej pobożności, co mogło zaskakiwać wszystkich, postrzegających Go przez pryzmat Jego nierzadko ostrego języka, celnych ripost lub śmiałych porównań.

Bardzo trudno jest w kilku zdaniach opisać tak wszechstronną i przebogatą osobowość. Pozostaje jedynie żywić nadzieję, że dzieło życia Ojca Profesora Bronisława Wenantego Zuberta przetrwa nie tylko w formie opublikowanych przezeń naukowych pozycji, ale przede wszystkim w postaci tego wielkiego dobra i szlachetności, zamiłowania do pracy naukowej i poszerzania intelektualnych horyzontów, a wreszcie szczerzej wiary i pobożności – jakie starał się zaszczerpić w sercach swoich uczniów i wychowanków.

Niech to wielkie dzieło stałe będzie kontynuowane i rozwijane!
A Ojciec Profesor – niech mu nadal patronuje. I niech odpoczywa
w pokoju...

R.I.P.